

V Gorici, dné 27. januarja 1893.

Tečaj XXIII.

S o ċ a

izhaja vsak petek o poldne in veljá s prilogama „Primorac“ in „Gospodarski List“ vred po posti prejemna ali v Gorici na dom pošiljana:
Vse leto . . . . . gld. 4-40,
Pol leta . . . . . " 2-20,
Četr leta . . . . . " 1-10-

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročino znižamo, ako se oglaša pri upravnosti.

„Primorac“ izhaja vsakih 14 dni ob enem z ravnini (na par) „Sočini“ številkami.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kadar je v petek praznik, izidejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Sami smo krivi!

III.

Kakor pri finančnih in političnih uradih, takó je tudi pri vaših sodiščih. Tu se godi našemu jeziku dan na dan v nebo kričeča krivica, toda skoro brez izjemne vselej z našim privoljenjem ali celo z našim sodelovanjem. Ako smo klicani v kazenskih zadevah k preiskovalnemu sodniku, zakaj pustimo, da se naše slovenske izjave zapisujejo v tujih jezikih? Saj vendar je jasna določba kazenskega postopnika (kazensko-pravdnega reda), da se morajo izpovedi zapisati takó, kakov jih je kdo izrekel. Vsakdo imá pa tudi pravico, da s am na rekuje zapisnik, a to stori lahko v svojem jeziku. Upršamo: Koliko Slovencev se je že poslužilo te pravice? In vendar je to lahko mogoče, v kar je podal najlepši dokaz naš urednik, kateremu so se dvakrat stavile ovire, v trejeti pa že ne več, ker se je oviralcem z uspehom stavljal po robu. Mi smo ta izgled navedli že o raznih prilikah, da bi ga naši rojaki posnemali, a sadu ne vidimo nikjer.

Seveda, od vasek slovenske stranke nikar ne pričaknimo, da bo odločeno zahtevala slovenske zapisnike, ker vsakdo se ne zaveda svojih pravic; toda vsaj vti oni, ki se pristejavajo k rodoljubnim in zavednim Slovencem, morali bi vedeti, kaj jim veli narodna dolžnost, kendar imajo opravila pri naših sodiščih. Dozaja se celo, da taki zavedni rodoljubi se se slabše obnašajo nego čisto preprosti naši rojaki; zadnji govor pri sodiščih vsaj slovenski, a zapisuje se vse po nemški ali laški, premnogi naši zavedni in v besedi celo jako „radikalni“ rodoljubi pa govoré nemški ali laški in takó se tudi zapisuje. In vendar moremo zahtevati le od slovenskih razumnikov, da bi zapisnike sami narekovali! Kdor nima jezika povsem v oblasti, ne more narekovati svojih izpovedij kar naravnost v zapisnik.

Sicer je pa takó narekovanje potrebo največ tam, kjer preiskovalni sodnik ne zna zadosti našega jezika, kar je zlaj v Gorici in menda tudi še manjšok drugod. Mnogokje pa narekujejo nemške ali laške zapisnike celo taki sodniki, ki znajo slovenski jezik. Zakaj? Ker stranke tega ne zahtevajo. Ako bi se le oglašile, pa bi se zapisnik narekoval v slovenskem jeziku. Dejiamo, da bi tak sodnik sam poprašal stranko, kako hoče, da bo narekoval zapisnik, stavimo, da jih so odgovorili: „Naj pišejo, gospod sodnik, kakor želite“. Na tak odgovor mora biti zapisnik nemški ali laški, ker takó zapoveduje — migljaj od zgornj.

Največkrat Slovenci sami povsem izključujemo slovensko uradovanje pri sodiščih; to se godi posebno v Gorici. Kakó to?

Goriški odvetniki, zlasti židovski, imajo po vseh voglih nastavljene agente, ki lové naše ljudi v njihove pisarnice. Pravijo celo, da imajo take mesečajne tudi po deželi. Ako se kje dva spreti, takoj je poleg odvetnikov meštar, ki nasvetuje tožbo. Kadar pa pride kdo z enakimi namerami v Gorico, tedaj ga učrte tukajšnji agentje, kateri so bili manj morebiti že opozorjeni z deželi. Takó se polnijo pisarnice goriških židovskih odvetnikov z našim manj zavednimi rojaki. Premnogi naši zavednejši možje pa se ne pusté leviti, saj tega niti ni treba, ker oni — gredó sami.

Da taki odvetniki pišejo vse le po laški, ni nam treba niti praviti. In tako zamenjamo Slovenci sami laške tožbe, ki se potem laški vrše in laški končujejo. Kdo je torej kriv, da se pri sodiščih v Gorici po večini laški uraduje? Sami smo krivi!

Kar veljá v Gorici gledé na laščino, to veljá v mnogih drugih krajih gledé na nemščino. Odvetniki ali pa zakoniti pisaci pišejo nemške uloge, na katere sledé nemške obravnavne in razsodbe.

V zemljeknjičnih zadevah se obračajo naši ljudje večinoma k laškim zemljemerem in notarjem. Tudi tu se vse le laški uraduje, a kar je še žlostuje, tu se pokvarjajo celo naša poštena slovenska imena po raznoverstnem laškem pravopisu. In take spake prihajajo potem v zemljisko kujigo, kar imá še mnoge druge slabe nasledke.

Takim žalostnim odnošajem mora že biti enkrat konec! Toda ne pričakujmo rešenika od nikoder, ker ta smo mi sami! Prva naša skrb bodi, da naša sodišča ne dobé iz slovenskih rok niti ene nemške ali laške uloge. Odvetnike, notarje, zemljemerce itd., ki so našemu jeziku nasprotviki, pustimo na cedilu. Ako se bomo vsi dosledno ravnali po tem načelu, preverjeni smo, da se našemu jeziku pri sodiščih ne bo več godila nikaka krivica. Ako bi se to semterje pa vendar'e zgodoilo, že najdemo primerno pot, po kateri dobi naš jezik potrebno zadoščenje.

Naše okrožno sodišče kot druga instanca izvršuje načelo jezikovne enakopravnosti, a komi le hčemo. To je dokazalo že pri nekaterih, prilikah, kar je znano čitateljem našim. Zakaj si vsaj zavedni rojaki naši ne izkoristijo dosedanjih izgledov? Komur Slovence se pri okrožnem sodišču v Gorici v jezikovnem oziru godi krivica, je večinoma sam kriv.

Naše uredništvo je šlo pa še dalje; ono hoče, da tudi e. kr. višje deželno sodišče v Trstu mora na slovenske uloge dati strankam slovenske rešitve. Ker smo dobili dve laški razsodbi zaporedom, obrnili smo se z obširno utemeljeno pritožbo načnosti na ministerstvo. Kak bo odgovor, ne vemo. — Zakaj ne stori enakih korakov vsak zaveden Slovenc? Pritožba za pritožbo naj rom na instance do instance! Prej ali slej dosežemo svoj namen v popolni meri — ne morebiti zaradi pravicevijo višjih činiteljev, ampak zaradi naše odločnosti, nadležnosti in sitnosti. Nadležni in sitni moramo biti, kakor muhe ob vročem poletnem popoldnu! Krotost in ponižnost nam ne dà ničesa!

Posnemajmo kranjske sosede!

(Konec).

Popisali smo, kako obširno polje blagovornega delovanja ima naša c. kr. kmetijska družba in kako si skrbno prizadeva, splohovati svojo prevažno nalogo. S tem pa nismo hoteli reči, da zadene vsako in davkene in izpelje vse tako, kakov je najbolje za vse deželne strani. Nikakor ne!

Saj smo večkrat čuli že na lastna ušesa,

kako so se kmetovači nepovoljno izražali o

tej ali uni družbeni naredbi, kako ostre so

jo grajali in obsojali; kako so se dalje pri-

toževali, da se to ali ono opušča in zane-

marja, a denar trosi za manj potrebne reči

in kako so se včasih celo po robu postavljali in glasno hudovali, ker se je v družbi kaj godilo ali sklenilo, kar ni bilo po njihovi volji. Rešetati in obsojati je ve-

liko lažnega delati. Družbi je pa tem

manj zameriti, če morda njen delovanje ni

povsem povoljno, ker niso v njem nekatere

okraji, ki imajo svoje posebne kmetijske

razmire in potrebe, skoro prav nič za-

stopani.

Kdo naj pojzdigne svoj glas v glavnem odboru za dolične kraje, kaj naj razloži, kaj tam kuetovalca posebno žulti, s čím bi mu bilo najizdatniše pomagano? Trije slovenski zastopniki se tako rekoče zgubljajo v sedanjem odboru; oni so 19 svojem položaju primorani, kako pohlevno postopati, nič zahtevati, vse prosiči, če hočejo kaj pridobiti zastopanom okrajem razven tega, kar dovoljuje večina po predsednikovih predlogih ali po lastnem nagibu. Ako bi hoteli z nekako odločnostjo postopati, ali zahtevati kaj takega, kar bi prijavitej koristnosti morda ne bilo po misli večine — ne opravili bi gotovo nič, matriči bi si obtežili svoje stanje v odboru, zastopanom okrajem bi pa najbrže bolj škodovali nego koristili. Nikdo izmed tveh zastopnikov bi rad ne očgovajal na uprašjanje: „Kje je pa vaše ljudstvo, kje so doneski v delu in trošku od vaše strani? Mari ne veste, da mora sodelovati, da mora kaj živottati, kdor hoče uživati pravice družbenikov in družbine pridobitve?“

In mi se ponašamo tolkokrat, da nas je Slovence 2 tretjini vsega prebivalstva

v deželi, kažemo se v tolikih ozirih zares vzbujene in zavedne in napredne in Bog veše kaj; pa se ne moremo toliko predramiti, da kot tako rekoče kmetijski narod svoji dvetretjinski večine živi izraz damo tudi v naši kmetijski družbi, da se tudi tu pokazemo vzbujene, zavedne in napredne, da kar nas je za ljudstvo vnetih duhovnikov in iz knečkega ljudstva vrstalih omikanec, razumnih veleposestnikov in splošnih premožnih kmetijskih priateljev pristopimo družbi in vsak po svoja pospešujemo njene namene.

Najbližji gorški deželani so od debe dražbine ustavnovite do dandanes sodelovali v družbi in se ponašali kot njeni odje.

Rajnki monsik. Valentijn Stanič, o katerem vemo, da je bil zares ujet za ljudski blagor, je bil od leta 1822. do svoje smrti zvest in neutralijiv nd kmetijske družbe, dolgo let odbornik in mnogokrat predsednikov namestnik. Kot ud ni zamudil nobenega zboru, kot odbornik nobeno seje in zajemajo iz bogatega zasluda svojih skupenj in znanosti, trosil je zdrave kmetijske nauke in modre svete med sodružbenike in kmetovalec. — Prevzeteni knezonadškoškof France Ks. Lusin nepozabnega spomina je celih dvajset let predsedoval našej družbi. „Pa ne, da bi kdo misil, da jo kot knezonadškošk samo s svojim uživšenim dostojanstvom častil družstvo, kojemu je stal na čelu. Nikakor ne! S krepko in spremno roko vodil je izročeno mu krmilo. Predsedoval je osebno male da ne vsemi sejam in zborom in skrbel je ves čas za to, da je družba zadostovala svoji blagovorni nalogi. In tako je celo vrsta odličnejših naših rojakov častila sebe in družbo, sodelovalo v njej za razvoj in napredek domačega kmetijstva in s tem posredno za blagor našega ljudstva.

Ti vzgledi nam dajejo najzanesljivejje poročstvo, da je družba kolikor koristna in potrebljena, toliko važna za našo deželo. Naša lastna korist pa nam kaže, nam veleva, da je pristopimo kot živi, čvrsto delujoči udje in sicer v tolikem številu, da bodo vsi naši okraji dostojno zastopani v glavnem odboru. Če storimo to, rešimo na tem prevažnem polju svoje čast, družba pa dopolnjena v svoji celoti in v svojem izvršujočem organu zadobi tem večjo veljavo kot posrednica v vseh kmetijskih zadevah med vladu in našo deželo. Naj bi se naš dobro premisljeni poziv ne pozgubil kot glas upijočega v puščavi.

ŠTAJERCI V LJUBLJANI

V nedeljo proti 5. popoldne pripeljal je poseben vlak nad 400 gostov v Štajerskega k gledališki predstavi v novem deželnem gledališču; našeli smo 16 vagonov, ki so bili vsi natlačeni in okrašeni z zastavami. Poprij pa so došli že drugi gostje s Primorskega, Notranjskega in iz raznih krajev Štajerske. Ljubljanska narodna družba so sprejeli goste na kolodvoru z zastavami in godbo. Peron je bil takó natlačen, kakor najbrže še ni bil nikoli doslej. Tudi pred kolodvorom so čakale nebrojne množice ljubljancov. V imenu naših družev pozdravil je došlece g. dr. vitez Bleiweiss; odzaval je č. g. dr. Medved, stolni vikarij v Mariboru. Ko so poviči zapeli že „Lepa naša domovina“, korakali smo vsi skupaj v mesto. To je bil veličasten sprevod; neštevilne množice pozdravljale so mile goste z naudušenimi živoklici.

Po ednemu v raznih hotelih in gostilnah napotili smo se v krasno deželno gledališče, ki je bilo razprodano do zadnjega prostora; tudi dvakrat večje gledališče bilo bi ta dan polno.

Gosp. Ign. Boršnik je dovršeno deklamoval duhoviti prolog, kateri je prav za to priliko zložil g. Fr. Gestrin. Prolog se glasi:

Pozdravljamo Vas vse iz duše vrele, Ki prihitej danes sém ste k nam
V okrilije stolice — Ljubljane bele,
V Modricam posvečeni, novi hram,
Da zrete zgodbo iz minivših časov,
Pomenabno zgodbo s svojih rodnih tel,

Oznanila

in „postolnice“ plačajo se za številne petit-vrata:

8 kr. če se tiskajo 1krat,

7 " " " 2 "

6 " " " 3 "

Večkrat — po pogodbji. Za večje črke po prostoru.

Posamečne številke dobivajo se v tovarnah v Nunske in Solaki ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvo, naročina in reklamacije pa upravnemu „Soče“. — Neplačani pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vredajo.

Uredništvo in upravnoste je v Mar. zinjevi hiši, Via del Mercato št. 19, II.

Topeč v milobo se domačih glasov,
Ki jih rojak-umetnik je ubral;
Oživil z njimi, kar je premilil,
Pričaral v svet spet, kar nekdaj je bilo.

„Nekdaj je bilo“ — srce nam trepede
Ó znanih zvokih znanih teh besed,
Kot trepetalo nam je v dnevnih sredih,
V neskrbnih dnevih zornih, mladih let,
Ko krog ženice sivošase zbrati
Pazljivo smo nastavljali ihó,
In vitezi, junaki, velikani,
Kraljice, gradovi njih prostrani
Pred dušno so nam stopali okó.

„Nekdaj je bilo“ — Temne razvaline,
Zaprta je do njih najmanjša pot —
Oj razvaline — slika zgodovine,
Kí pretrpel jo je slovenski rod!
A po zdovjši golem se razpletata
Brstno rastoti, zeleni bršljan,
Razpoka slednja skrbno ž njim odeta,
Pokrit z njim ves posip je razoran.
Tako pravljica, hecrica domajljiva,
Nesrečnih časov temne zgodbe krije.

Čas bojev, čas trinotva krite alle,
Ki segala je do poslednjih koč,
Čas nezvestobe, sreče čas nemile,
V katerem žil je narod trepec,
Porodil je pravljico v tolažilo —
Odstri zavesa se! — „Nekdaj je bilo: —“
In takoj se je vzdignilo zagrinjalo —
Sprevoigra (melodrama) je pričela. Ni pa namen, da bi pisali kritiko; zato le par opombic.

„Tebarski plemič“ so povsem sposobni za narodno opero v velikem stilu, kakoršna je Smetanova „Prodana nevesta“. Zdi se, da so „Tebarski plemič“ povsem nastopili pot, po kateri je prišla do svetovne slave „Prodana nevesta“. Ta češka opera je doživelila več poprav in prenemb, predno je dosegla sedanjo obliko. Ni droma, da nadarjeni skladatelj g. dr. Išpavc bo še popolnjeval svoje delo, katero more poslati prava narodna opera, ki bo nosila slavo slovenskega imena po celem svetu. Prepričani smo, da g. skladatelj nima namen, da bi pustil govorjene odstavke marveč da jih uglasbi ter opero takó popolni.

O predstavi samej pa dandanes ne moremo govoriti še z umetniškega, matričnega deli, ki je v našem razmerah počelo takó časten temelj slovenske operi. Naprej! — Rekli smo, da „Tebarski plemič“ so povsem sposobni za narodno-opero v velikem stilu. Takó bo moral biti mešani zbor številnejši, starašin več, enako tudi spremstvo Urhovo. — Občinstvo je pri raznih točkah viharno odlikovalo zbole in soliste. — Po drugem dejanju se je usula z lož prava ploha svežih škopov na mile goste, ki so bili kar presenečeni zaradi te ljubezne ovacije narodnih dam ljubljanskih. — Omenimo naj še, da pri tej priliki je bila loža deželnega glavarja g. Ottona Detelje zasedena, kar se pri slovenskih predstavah navadno ne godi.

Po predstavi pre

DOPISI

Iz Brd, 23. januarja. Minoli petek se je zgodila nesreča v klanцу pod Dobravom. Dva Korminca sta se peljala s konjem dol po klancu, ki je zarad strmine in senčne lege zelj nevaren. Kmalu sta se Korminca z vozom vred prekucnili in konje se je splašil ter dirjal z odlomljenim ojetom in "šajtom" navzdol. V potoku pod klancem srečal je voz, naložen z drvi; voli se ustrajajo dirjalec, kar ijejo v stran in zvrnejo voz v potok. Sreča za voznika, da ni vozil vina! — Dobri ljudje so konja ustavili in vrnili na Dobravo. Pokvarjena kočija pa ni bila za rabo, dali so jo na voz. Korminca sta morala hodi domov.

Kdo je kriv teh in drugih nesreč, ki so se zgodile v tem klancu? Korminski cestni odbor, ker ni hotel izvršiti načrta, po katerem bi se cesta iz klanca preležila na polodno, soleno stran, ter napravil zidan most čez Reko. Laška večina tega cestnega odbora odklada to delo s praznimi odgovori; a Slovenski morajo vendar pladljati v cestno blagajno po 15 od sto — med tem ko Lahi plačujejo le po 10, torej le 1/2.

Bareme pritožbe so že bile vložene, toda dokler se ne pobjije visoka gospoda v tem klancu, ne bo združega uspeha.

Pri volitvah v delenski županiji so zmagali slovenski volilci; laška stranka je imela malo glasov za svojo "lišo". Govor o "rikoršu"; le-lé!

Nasi posestniki imajo že mnogo izvrstnega vina; a denarja po malem, kar ni kapcev za vino. Presneta klavzula!

Nas c. k. okrajno glavarstvo v Gorici je pozabilo slovenski jezik, ali pa je pozabilo, da vladja v slovenskem okraju. Zato se mu vračajo zavitki z opombo: "Nazaj, ker ni slovensko". Vsa "Sl. Jež" in društva delajo po tem receptu, kateri sloni na temeljnih pravicah državljanov.

Gradenski.

Iz Kanala, 24. januarja (Del-mor) — Zadnji "Primorec" je poročal, da je v Kalu neka T. S. umorila svoje dete. Dovolite mi, da o tej prežalostni dogodbi poročam še par besed.

Preteklo jesen se je raznesla po Kalu in okolici govorica, da dekle T. S. postaja nekam sumljivo debela. Toda početkom adventa je vsa debelost nakrat zopet izginila. To je dala povod mnogim sumnjam in govoricam.

Konečno je začelo poizvedovati o tej zadevi tudi naše c. k. orožništvo. Sprva ni šlo nič kaj po sreči, ker ni moglo izvedeti nič gotovega. Konečno pa je vendarje prislo budodelstvu na sled ter delo Terezijo S. pod ključ.

Pripeljali so jo v Kanal, kjer je začela proti njej preiskava. Povedala je, da je že 26. novembra porodila otroka, katerega je skrila v domači seniku.

In res se je našlo truplo v seniku. Prinesli so ga v Kanal, da bi ga komisija preiskala. Toda bilo je takó zmrzlo, da ni šel už vanj. Deli so ga v gorko vodo, a že se ni zadostno otajalo; zato so ga zgreli nad ognjem.

Preiskava je dognala, da se je otrok zadušil. Zato se bo nesrečnica morala zagovarjati pred porotniki zaradi detomora.

Iz Kala pri Kanalu, 22. jan. — Podpisanim posestnikom je ogenj do tal uničil hišo. Zavarovani smo bili pri banki "Saviji", katera nam je škodo točuo precenila in poplačila. Hvala ji za to!

Posebno pa zahvaljujem vrlo narodno banko podpisani Janez Leban, ki nisem plačal zavarovalnine in nisem imel nikake pravice do odskodnine. Vendam mi je banka po milosti podelila 100 gld., kar je vredno posebno omembo.

To je pa tudi lep nauk za vse zavarovance, da točno piaci jemo zavarovalnino, ker ne vedo ne ure ne dneva, kdaj lahko pride nesreča.

Franc Kavčič, Štefa Žbogar, Janez Leban pogorelc.

Izpod Krasa, 20. jan. — Dne 13. t. m. smo na štanjelskem mirodvoru izročili materi zemlji telesne ostanke g. Antona Fabiani-ja, veleposestnika v Kobdilju, kateri je v Gospodu zapal dne 11. t. m. po večmesečni močni bolezni v visoki starosti 85 $\frac{1}{4}$ let. Vkljub ludemu mrazu se je pogreba udeležilo 6 sosednih dubovnih gospodov, več g. c. k. uradnikov iz Sežane in Komna — načelu njim sam g. c. k. okrajni glavar — ; tudi drugega ljudstva se je zbral v prav obilnem številu.

Videl sem občinske pravake, ki so po 4 do 5 ur daleč od Kobdilja. Pred krsto je bilo videti dve dolgi vrsti nositeljev venkov; z eno besedo: bil je pogreb, kakor sih ni na deželi v navadu, — pogreb dostojen rajkega. — Ljudstvo je pokazalo, da zna spoštovati ostanke tistega, katerega je v življenju toliko ljubilo in visoko spoštovalo.

Upar, da ne trdim preveč, ako rečem, da rajni ni imel sovražnika. Ni čuda, saj je bil v istini blaga duša, mož jeklenega značaja, vnet za splošni blagor, podpora ubogim, učenik vsakemu, s kojim je bil v dotiki, živ izgled skrbnega in umnega gospodarja. Soščno je skrbel za dobre poti in za pogo-

dovanje Krasa, in to že v onem času, ko nihče na to še od daleč ni mislil. Bil je tudi prvi in poglaviti izdelovalec poštene slovenske kaplje, pristnega vina "Pik-jit" imenovanega, kjer je ravno pod njim postal svetovno znan, ker ga je posiljal daleč iz meje našega cesarstva — tudi na dvoje vladarskih hiš. V viharem letu 1848. sije pridobil velike zasluge s tem, da je zalo vspešno miriti razburjene daleko s svojo preprivevalno in veljavno besedo. Da, prav je rekel č. g. dekan pri pogrebnu govoru, da smo z njim pokopali spremljevalca blizu stoltnje zgodovine, mož stare poštene kořenine in zdravih katoliških vrčel, mož cigar velike zasluge je sam presveli naš cesar spoznal ter mu vsled tega pred parleti podelil naslov viteza Franc-Jožefovega reda. "Upanje imamo" — je dalje govoril č. g. pogrebni odboredovalec ihčetim spremljevalcem — ,da je tudi Vsemogoči edilkoval rajnega z večnim platirom v sv. nebesih. Te vrstice pa naj bodo v sponzori na rajnega vsem, ki so ga poznali in še sesteno pa njegovi mnogoštevilni, edilčni in spoštovani rodbini. Naj v miru počiva! Njegova dobra dela so šla za ujim, pa ga obrnijo tudi med nami v veduem, živem spominu.

Spoštovatelj Rajnkega.

Domače in razne novice

Osebne vesti. — Č. g. Simon Gregorčič prevzel je mesto katehetata na "Sloginu" zavodih. Pred njim je opravljal to službo veleč. g. er. Hilarij Zorn ves čas in z veliko pozitivnostjo. Očitajmo hvala to!

Umrl je g. Anton Castelliz, oče katehetata na goriškem učiteljsku. Bil je v vseh jako spoštovan trgovec in meičan. Veličasten pogreb vršil se je v petek. N. v. m. p.!

Danes teden se je vršil blisčec vojaški pogreb v Gorici umrlega generalnega majorja v p. gosp. Otona Voglerja. Vojaška godba došla je načas iz Pulja. Za mrtvaškim vozom vozila sta dva vojaka pokojnikovega konja, ki je bil edet s črnim pokrivalom, katero sta držala zopet dva vojaka. Častnikov, vojakov in druge gospode bilo je ogromno število.

Predsednikom južne železnice je bil imenovan knez Hohenlohe, bivši čravnji poslanec.

V Trstu je umrl kanonik preč. g. Fr. Uzman. Rojen je bil v Tomaju na Krasi l. 1813., v mašniki posvečen je bil pa 1842. N. v. m. p.!

Naš rojak g. Josip Hvala iz Voč, c. k. poštni uradnik v Trstu, poročil se je 25. t. m. v Tiečbah pri Trstu z ljubezenovo narodno gospodično Zofijo Štrukelj iz znane narodne rodbine v okolici Tičiški. Mlačen paru naše presrečne častitke. Mnoga jeta!

V St. Andrežu je umrla 15. t. m. sočega bivšega župana in veleposestnika gosp. Jožefa Nanuta. Veličasten pogreb vršil se je 17. t. m. Pokojnica je imela 50 let; umrla je po kratki in mučni bolezni. N. v. m. p.!

V Lipelji vesi pri Pontalu na Koroškem umrl je naš rojak preč. g. dr. Matej Lutman iz St. Andreža pri Gorici, župnik v pokolu. Poslednji je služil v Gorjih na Koroškem ter pred letom dne 16. Šel radi obselega zdravja v pokolj. Bil je uzoren duhovnik in iskren rodoljub. Naj v miru počiva!

Naš rojak g. dr. Ant. Primozič, c. k. ginn. profesor na Dunaju je dobil podporo od naučnega ministra, da bo potoval o počitnicah v Italijo.

Č. o. Celestin Lojk, kapucin in lektor v Gorici, premeščen je iz zdravstvenih ozirov v Celje.

Primorec. — Oti vseh strani nam dohajajo prav vspodbudilna pisma o našem "Primoru". Presrečna hvala vsem prijateljem! Tudi naročniki se pridno oglašajo, kar nam daje upanje, da se list počasi moreno razširi med narod. — Posebno pa se enkrat prosimo, da bi se najmanj po 6 načnikov oglasilo pod enim naslovom, ker takó plačajo le 5 iztisov, kar znaša za vsakega le po 66 kr. na štetu. To je takó nizka cena, da se lahko naroči na last vsake slovenske hiša, vsakih 6 sosedov skupaj. — Svoje prijatelje lepo prosimo, naj v tem zmislu organizujejo naročevanje po deželi, kar nam tako olajša razpolaganje. Kdor naroči po več iztisov, ni treba, da nam naznana imena ostalih naročnikov. — Ko se list nekoliko bolj razširi, mu obliko počemo.

"Goriški Sokol" bo imel na Svečinico 2. februarja ob 4. popoldne svoj latni občni zbor in potem domača zabavo. — Zeleti bi bilo, da bi bratje Sokoli pokazali še več zanimanja za svoje društvo s tem, da bi se v obilem številu udeležili občnega zobra. Društvo je za obrazitez in razvitek slovenstva v Gorici velikega važnosti.

V "Goriški Čitalnici" bo jutri ob 8 $\frac{1}{2}$ zvečer domača zabava s plesom. To izredno zabavo priredi čitalnični mladenčki. Vabijo se tomu potom vsi gg. čitalničarji. Posebnih vabil ne bo.

V sredo večer bo zopet enaka domača zabava po odborovem predpustnem programu.

"Goriška Čitalnica" je našim nasprotnikom prav zoper trn v peto. Nu, ni čuda, saj ona je najstariše društvo v Gorici ter mati vseh ostalih slovenskih društev. Zato so njene zasluge za slovenski živelj v Gorici nepreračunljivo velike, in to našim nasprotnikom ne dà mirno spati. — Svojo jezo je v strast razlivajo po znamenih nemških časopisih, v prvi vrsti v "Tagespostu", iz katerih potem prevajajo nasi lašonski listi, v prvi vrsti seveda naš "Corriere". Tudi zadnje dni pisarili in lagali so po enaki poti proti našej Čitalnici. Znani ali pa neznani "Tagespost" dopisnik zadri se je proti čitalničnemu občnemu zboru, spravil v neko čudno zvezo z njim visokor. g. barona Winklerja ter dostavil, da pri občnem zboru "schalte es nicht an politischen Streitfragen". "Corriere" je pa v svojem prevodu šel še dalje in dejal, da se je pri občnem zboru govorilo o politiki. Ta pisarja imá takó očitno zloben namen, da nam ga ni treba še posebe pondarjati. Naša Čitalnica ni politično draštvo, ker za politiko imamo v Gorici "Slog"; zato se pri čitalničnih zborovanjih nikoli ne čaje politična beseda. Vemo sicer, da je naši židom in lašnom že obstanek slovenskega živilja v Gorici sam na sebi politika, a če so oni taki bebi, naj vsaj ostalem svetu ne natvezajo svojih kozlov.

Goriška knjižnica. — V državnem zboru oglašil se je pri proračunu za "srednje šole" posl. Suklje ter zahteval, naj bi se v knjižnici na goriški gimnaziji podvojile poslovne ure. Da bi pa knjižničar mogel dobiti vršiti svojo nalogo, naj bi se oprostil ponucevanja.

Pastne burke. — Vse večere vlačijo se po ulicah tolpe načenljivih otrok ki kriče in se spakujejo ter nadlegujujo mimo-gredče odraslice. Tega ni mogoče trepeti! Otroci naj bodo zvečer doma. Ako starši nimajo pameti, poneti naj jih naše redarstvo o tem, kar je njih dolžnost.

Alojzijevišče. — Ne ljubimo polemike a če je potrebna, se je ne izogibamo. Na navadne zabavljice, katerim razum peščice nespravljivih nestrepanež (in še ti ne!) živ krest ne veruje, sicer ne odgovarjam, ker porabimo oni prostor raje v koristnejše svete. Kar se pa tice goriškega "Alojzijevišče", treba od naše strani malega pojasnila.

V znanih velekatoliških goriskih krogih velja načelo: "skrbimo, da bo "Soča" kolikor mogoče pomanjkljiva, potem nam zabavljanje proti njej ne bo težavno". In to nečelo se izvršuje od prvega početka. Duševske in cerkevne novosti skrivajo se pred nami kot največje skrinyosti; ako jih pa "Soča" ne objavi (morala bi biti vs. vedna, kakor Bag), takoj ročnijo: "Poglejte jo, pa porečte, da ni liberalna; E ne vidite, kakó se ogiba duhovska in cerkevni novice? In vendar bi jih morala skrbno objavljati, ako ima srcé za cerkev in vero". (To so ipsissima verba nekega mustekatolika!) — V goriškem semenišču prirejale so se razne slavnosti in koncerti. Vabilo se se razpoložila na vse strani; znani laški liberalisti, ki ne verujejo ne v Bogu ne v hudiču, imeli so vabil na ostajanje; nekaj njih so tudi šli v semenišče, da so se norčevali in šalili z... (psovko izpustimo), le naš list in urednik nista dobila nikoli vabil; to se je zgodilo načenljivo. Ko pa vsled tega nismo mogli o slavnostih v semenišču ničesa poročati, zopet se je hujšalo proti "Soči" in njenemu "liberalizmu", ki jo ne pusti poročati o takó važnih duhovskih pojavih. — Kakó naj bi imenovali tako..., da bi bilo dosti krepko in resnično povedano?

Pojdimo dalje! V Gorici se je snoval zavod "Alojzijevišče". Mi nismo vedeli zanj, kakor ne vemo za svojo smrt. V Gorici živimo, a izvedeli smo za ta zavod, ko je bil ustanovljen, še le iz Kobarida. Tački odnosaji so zares sramotni, a nas ne zadeva krvida. Sploh nismo dobili mi o tem zavodu nikakega poročila, ne o ustanovitvi, ne o delovanju, te o nomenu, ne o porabah. Nas in naš list so zopet načenljivo prezirali; zato, naravno, tudi ničesa nismo mogli poročati o tem zavodu. In če bi tudi kaj več vedeli o "Alojzijevišču", mi bi vsejedno nič ne poročali o njem, ker toliko takta imamo, da svojih uslug nikam nati ne usiljujemo, zlasti ne takim, ki očitno za njene marajo.

In glejte, tudi pri tej priliki se je zopet razdelil oni nepošteni sistemi, po katerih znani ljudje rijejo proti nam! Napadel nas je namreč nekdo v "Slovencu" (kar smo sicer že drugače večkrat slišali), ki je z eno strani poveljeval imenovani zavod, po drugi strani pa udrihal po nas, češ: "In "Soča", kaj pravi v Alojzijevišču? Niti ne omenja ga ne. Taka je liberalna pravica - in resnicoljubnost" (Glej "Slov." ob 12. t. m. št. 9).

Kaj naj rečemo k tej "velekatoliški poštenosti," da huje ne rečemo? Najprej vse skrbno skrivajo pred nami, potem pa hočejo, da moramo za vse vedeti. Oni nas prezirajo, zanjujejo, pahajo od sebe, a mi na jih bili letali in zanj imeti ter usiljevali in s svojo pomoco! Bostečakali! Kdor kaj potrebuje, kdor hoče, da mu gre-

mo na roko, saj vse, kje smo; poštenej in dobrí stvari nismo še nikoli odrekli podpore, ni moralne ni gmotne, uſiljevali je pa ne bomo nikomur. To si zapomnite enkrat za vselej!

Požar. — Danes teden okoli 7. ure zvečer nastal je požar v strojarni Antona Tausani-ja poleg mrtvačnice pri vojaški bolnici. Hiša je pogorela do tal; škoda za gospodarja je prav velika, ker hiša z vsemi premičnimi je bila zavarovana le za 2000 gld. V nevarnosti je bila tudi sosednja hiša, iz katere so znesli vse blago. — Požar je bil grozen; plamen je švigel visoko v zrak, kar je plasnil vse stanovce v tamšnji bližini. Ognjegasci so pozno prišli na pogorišče; požar so srečno omejili samó na gorečo hišo.

Naše mlekarice. — V goriškem "Corriere" se nekdo pritožuje proti okoliškim mlekaricam, da nosijo v mesto posneto in zavreto mleko, ali pa da ga mesajo z vodo.

— Ne bomo preiskavali, koliko je resnice na tej pritožbi. Omenimo pa in svarimo okolišane, naj pazijo, da take pritožbe ne bodo opravljene. Le pošteno, ker to najdalje trajat!

Volitve v Ločniku začenó v pondeljek in se bodo nadaljevale v torek in v sredo. Legovci strahovito agitirajo, terorizirajo, slepijo in razmetajo denar.

Iz St. Ferjana nam pišejo o tej zadevi: "Iz Ločnika začeli so dohajati laški agentje agitovat za Legine kandidate. Danes, t. j. v četrtek 26. t. m., prišel je semkaj celo sam gosp. Stefan Ceceancig, krémaj in brat slovenskega deželnega poslance; z njim sta prišla še dva druga agenti. Ponujali so denar, objubljovali jedila, pijačo ter zagotovili, da pridejo z vozovi po naše volilice in da jih pritegnejo tudi nazaj domov. Toda naši volilci so, celi možje, ne pa takci fiktakovci, kakor sodi g. C. sam po sebi. Naši volilci sicer niso bogatinci, a tudi taki reveži ne, da bi bili že že laškega vina. Zato pojdejo vsi v Ločnik volit za pošteno laško-slovensko stranko. Upamo, da enako storijo tudi vsi drugi slovenski volilci v Podgori, Cerovem, Vipolžah in drugod

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg [k. n. k. Hod.], Zürich sendet direct an Privatei schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.50 p. Meter -- glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. [ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.] porto- und zollfrei. Muster ungehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

Prošnja

do čast. prejemnikov "Zabavne knjižnice za slov. mladino".

P. n. naročnikom svoje mladinske knjižnice sem bil o svojem času na ovojnem listu II. zvezka obljubil, da hočem izdati III. zvezek "Zab. knjižnice" — ako ne bo de kakib ovir — meseca januarja 1893. Ker sem pa našel sedaj o novem letu pri pregledovanju svojih beležk še e prav mno-ko za staline, ne upam si pri najboljši vojni že sedaj s III. zvezkom na svetlo, in to tembolj, ker se mi je do sedaj s poslano naročnino še le polovica tiskarskih troškov povrnila. Z ozirom na to, obračam se na tem mestu do vseh p. n. prejemnikov, ki še za dopolnene njim knjižice dot. zne-škev niso poravnali, da to prav kmalu storiti iz volje, da mi bode potem mo-geče izdati že skoraj obljubljeni snopič. — Tudi na "Národnih legendah" je že precej zastankov, in baš to je vzrok, da še do sedaj s IV. zvezkom — ki je v rokopisu že davno dovršen — nisem mogel na svetlo. Ako kdo knjižice ne mara, lahko mi je vrno pod istim ciklom, pod katerim jih je prejel. Onih p. n. naročnikov zlasti pa krajnih živalskih svetov, ki so mi pisemo naznani načas, kdaj račune poravnajo, ta prošnja ne zadeva.

V Središči, dne 20. januarja 1893.

Anton Kosi,
učitelj, izdajatelj in urednik
"Zabavne knjižnice za
slov. mladino".

ZAHVALA.

Ginjenega srca zahvaljujemo se vsem, ki so nam o smrti preljubljene-ga soproga, oziroma očeta

ANTONA

izrazili svoje sožalje ali ga spremljali k zadnjemu počitku.

Posebno zahvalo izrekamo pre-častiti duhovščini, slavnemu ravnatelju in učiteljstvu c. k. izobraževališča in c. k. vadnic za zadnjo čas, ki so jo blagodušno skazali predragemu rajnu.

V Gorici, dne 23. januarja 1893.

Zahajajoča rodbina Castelliz.

Jos. Kravagna

veletržec z vinom in žganjinami v Ptiju (Pettau) na Štajerskem prodaja

pravi slišovec iz I. 1892. po 42 gl. hektl.

staršega " 53 " "

pravi tropinovec iz I. 1892. " 38 " "

staršega " 41 " "

pravi brinjevec po " 58 " "

vino (lastni pridelek) po " 18 " "

Dalje imá bogato zalogu vina na izbiro, cenejše in dražje, pa tudi buteljke raznih vrst.

Epilepsija (božjast)

ozdravljava brez povrtnite, tišuči mo-reno dokazati ta čudezni uspeh znan-stva. —

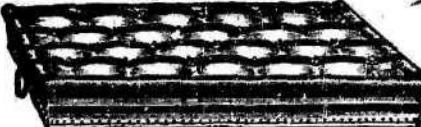
Natančna poročila s povratno marko je pošiljati:

"Office Sanitas" Paris
30. Faubourg Montmartre.

z okusom **prave kave**. Ta daje nedosegljivo prednost, da se more opustiti škodljivo uživanje čiste ali pa pomešane prave kave ter pripravljati še veliko **okusnejša** in pri tem **zdravejša** ter **redilniša** kava. — **Nepresegljivo** kot primes k pravi kavi. **Jako priporočljivo** za ženske, otroke in bolnike. **Ponarejanji** treba se je skrbno **ogibati**. — **1/2 kilo** po 25 kr. **Do-biva se povsed**.

Edino pravo v **belih** paketih s podobo župnika Kneippa kot varstvena znakna.

II goldinarjev franko do vsake železniške postaje na Goriškem poslan, tako se naročnik skliče na ta časnik, stane pri meni en modroe na pereših (Federmatratre). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afriškom tapecirani in močnim platnenim cvilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 — 20 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z deželi naznani naj se vsele načinena mera pos-teje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gld. dotor, franko poslan, tapeciran modro na plesesh, je pač neumestno kupovati malovredne na-domestke, kakor zíaste žimnice, slamnice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo ne vstrejajo.

ANTON OBREZA,
tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, edina naredna tyrkla te stroke na Slo-venskem bodi slav, občinstvu najbolje priporočena za nakupovanje **žimnic, salznih garnitur, divanov, stolov, propreg, zagrinjal** in vsega v tapetnško obrt spadajočega dela. — Ceniki s podobom zastonj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri hališčih in obšnjih naročilih.

otročji vozički
jako elegantni, fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leta in sicer v vseh barvah, kakor rudeče, modre, sivo in olivno po gld. 5.59 6.—, 7.—, 8.— 9.— 10.— in višje po vsaki eni do 25 gld.
Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje trojnih vozičkov.

Dr. Rose živilni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjuje ter milo raztopljuje.

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., malo 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonita varovana varstvena znakna

Zaloge skora v vseh le-karnah Astro-Ogerske.

Tam se tudi dobi:

PRAŠKO DOMAČE ZDRAVILO.

To sredstvo pospešuje prav izborna, katero svedočijo mnogo skrušje, čistenje, zrnenje in loženje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škaljach po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonita varstvena znakna

zaloge skora v vseh le-karnah Astro-Ogerske.

Tam se tudi dobi:

GLAVNA ZALOGA

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Malá strana, lekarna pri franc. orbu.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Najboljše sredstvo za **ŽELODEC**,

katero želodec in opravila prebavnih delov života krepča in tudi odprt život pospešuje, je

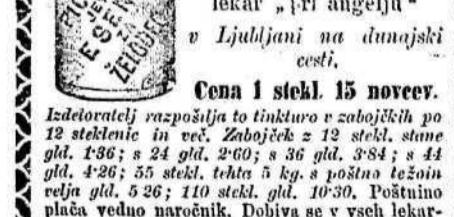
tinktura za želodec, katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI, lekar pri angelju

v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena 1 stekl. 15 noveev.

Izdotorateli razpošilja tinktuvo v založkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 stekl. stane gld. 1.96; s 24 stekl. 2.60; s 36 stekl. 3.84; s 44 stekl. 4.26; 55 stekl. trhta 5 kg. s poštno težoin velja gld. 5.26; 110 stekl. gld. 10.30. Poštnino plača vedno naročnik. Dobiva se v vseh lekar-nah v Gorici in na Primorskem.

Prave in edine kapljice
sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besed, da se dekaže njihova moč. — Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prezenjojo prav kmalu najtrdrovratujočje žetodne bolesti. Prav zvr-

stuo vstrejajo zoper hemoroje, proti bolezni na jetrih in na vranici, proti črevesnim bolezni in proti gliptom, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje sreca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omjenjeni bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznjijo.

Prodaja se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za narobe in pošiljatve po edino v lekarnici **Cristoforetti v Gorici**, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis, v Ljubljani v lekarni U. id. Trnkovec G. Piccoli, in Ljublj. Grčelna pri Mariji pomagaj; v Postojni v lekarni Baccarich, v Ajdovščini v lekarni Sapla, v Vipari v lekarni Guglielmi, v Beljaku dr. Kumpf.

I steklenica velja 30 kr.

MB. Varovati se je treba načrakalih balzamov, katero sijajno označujejo in priporočajo, ki pa kvarejo drško le zdravje, pri črkoj želodec in žirce, da nastanejo lahko hudi in nevarni na-sledki.

Advokat

Dr. Angelo Canetti

preselil se je iz Komina v Gorico, kjer ima pisarno v Via Seminario št. 10.

Adolf Haptmann
tovarna

Oljnatih bary, firnežev, lakov in kleja v LJUBLJANI, ob vogalu Reseljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filiala: Slonove ulice št. 10-12.

SVEČARNA NA PAR

Alojza Baderja

v GORICI, Semeniška ulica 24.

Odlikovana na raznih svetovnih razstavah, na vatikanski razstavi 1. 1888. pa z

zlatu svetinjo.

1. Ponuja častiti duhovščini in čas. cerkvenim oskrbnikom svoje sveče in torče iz čistega garanto-va-nega čebelnega voska, izdelane pod nadzorstvom prečestitega knezonadškofjskega ordinarijata go-riškega; na vseh je pritisnjena tvor-niška znakna, protokolovana v registris-č. kr. oblastnije.

Cena znaša gld. 2.50 za kilo s plačilom po enem letu ali pa s 3% popusta pri takojšnjem plačilu. Naročila čez 4 kile pošiljajo se prosto poštnine in stroškov za zavijanje.

2. Velikonačna sveča tudi iz čistega voska, okrašena z ploho-rezbo, etveticami in pozlačenimi orna-menti, kar se dela vso v vosku.

3. Velikonočne sveče s sli-kami na olje in tudi okrašenimi z or-na-menti v dozdevni slikarji.

4. Izdelujejo se tudi sveče in torče za razvijajo in pogrebe itd. namreč.

a). Sveče voščene I. sostava po avstrijskem načinu gld. 2.20 kilo.

b). Sveče voščene I. sostava po lombardskem in beneškem načinu gld. 1.60 kilo.

Pogoji gornji.

5. Najfinješo kadilo Lagrima Ori-en-tala gld. 1.20 kilo.

6. Kadilo nižje vrste v zrnih 70 kr. kilo, kakor tudi storač in gumij Miura.

Da so sveče iz pravega čistega čebelnega voska, garantuje se s 1000 gld.

Anton Urbančič
trgovec s tkanino in drobljivo v Gorici

nazačanja, da se s prvim februar-preseli s svojo trgovino iz Gospo-ške ulice v Roček št. 20.

Priporoča se v novih pro-storih vsem svojim dosedanjim odjemnikom ter se nadeja, da ga bodo blagovoljno podpirali tudi oni, ki jim je bilo v dosedanjih prostorih nepričeno.

Geometrična zavojnina

z 15 kroglicami stane 21 kr., jednu zavitek šestih kroglic 1 gld. 5 kr., pri nefrakciji pošiljati po poštni pošiljki 1 gld. 10 kr.

Ako ne denar naprej pošilj, ni treba plačati porto, in stane 1 zavitek kroglic 1 gld. 20 kr., 2 zavitek 2 gld. 30 kr., 3 za-vitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitek 4 gld. 40 kr., 5 zavitek 5 gld. 50 kr., 10 zavitek 9 gld. 90 kr. (Kadilo, kot je načrak, se ne pošilja).

J. Pserhofer-ja

I. Slinger-strasse 15. Wien.

Kričistilne kapljice, takoj imenovane universale krogljice, znane domača uporabljajo sredstvo.

Jedna kroglica z 15 kroglicami stane 21 kr., jednu zavitek šestih kroglic 1 gld. 5 kr., pri nefrakciji pošiljati po poštni pošiljki 1 gld. 10 kr.

Razpolaganje po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej poslati; vedja načrak.

Pri določiljavi denarja po poštni nakaznici, atane porto dosti manj kakor po povzetju.

Razpolaganje imenovanih založkov dobitje se je drugo in načrak po farmaceutične specijalisti, ki se bodo po vseh avstrijskih ka-nopih izbranjujti in se na zahtevano točno in v času preskrbljajo tudi predmeti, ki jih ali v zalogi.

Razpolaganje po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej poslati; vedja načrak.

Pri določiljavi denarja po poštni nakaznici, atane porto dosti manj kakor po povzetju.

Razpolaganje imenovanih založkov dobitje se je drugo in načrak po farmaceutične specijalisti, ki se bodo po vseh avstrijskih ka-nopih izbranjujti in se na zahtevano točno in v času preskrbljajo tudi predmeti, ki jih ali v zalogi.